

Univerzitet Crne Gore
EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

Univerzitet Crne Gore

**GODIŠNJI
IZVJEŠTAJ**

2018/2019

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЦРНЕ ГОРЕ

„Службени лист НРЦГ“ излази по потреби. Отплати по тарифи, а мали огласи 300 динара. — Жиро рачун број 960-700

2-153
код Комуналне банке — Титоград

Титоград, 9 јун 1960

Број 17

Година XVI

Цијена опом броју динара 100.— годишња претплата динара 1200.— Уредништво и администрација зграда Извршног вијећа НРЦГ, Титоград. Телефон бр. 327

88

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ОСНИВАЊУ ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА У ТИТОГРАДУ

На основу члана 71 тачка 11 Уставног закона о основама друштвеног и политичког уређења Народне Републике Црне Горе и републичким органицима власти, проглашава се Закон о оснивању Економског факултета у Титограду, који је Народна скупштина Народне Републике Црне Горе усвојила на сједници Републичког вијећа од 31 маја 1960 године.

Број 01-2209/60
31 маја 1960 године
Титоград

Претседник Извршног вијећа Народне скупштине Народне Републике Црне Горе,

Филип Бајковић, с. р.

Претседник Народне скупштине Народне Републике Црне Горе,

Блажо Јовановић, с. р.

ЗАКОН

О ОСНИВАЊУ ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА У ТИТОГРАДУ

Члан 1

Оснива се Економски факултет у Титограду (у даљем тексту: Факултет).

Факултет је у саставу Универзитета у Београду.

Члан 2

Факултет је самостална установа заснована на начелима друштвеног управљања.

Факултет је правно лице.

Члан 3

Материјална средства потребна за рад Факултета обезбеђују се из дотација Народне Републике Црне Горе и других извора.

Факултет има свој финансијски план који доноси самостално.

Члан 4

Факултет има свој статут.

Статут садржи одредбе о организацији и раду Факултета, наставном плану и студијама, као и о установама и администрацији Факултета.

Статут Факултета потврђује Извршно вијеће Народне скупштине Народне Републике Црне Горе.

Члан 5

Факултет ће отпочети са радом у школској 1960/61 години.

У школској 1960/61 години вршиће се упис студената прве године. Универзитетски савјет Универ-

зитета у Београду може одредити да се у школској 1960/61 години односно у наредним годинама може вршити упис студената за све године студија.

Члан 6

Избор наставног особља за Факултет извршиће се преко матичарске комисије.

Матичарску комисију из претходног става именује у саставу од 5 до 7 чланова Универзитетски савјет Универзитета у Београду из реда универзитетских наставника.

Члан 7

Матичарска комисија расписује конкурсе, врши избор наставника и факултетских сарадника и врши упис студената.

Матичарска комисија извршиће избор потребног броја наставника и факултетских сарадника најдаље до краја мјесеца септембра 1960 године. Потврду избора наставника вршиће Универзитетски савјет.

Члан 8

Избор декана, продекана и чланова Факултетског и Универзитетског савјета који бира факултетска управа из реда својих чланова извршиће се до краја мјесеца септембра 1960 године.

Избор члана Факултетског савјета кога бирају студенти извршиће се до краја зимског семестра школске 1960/61 године.

Избор чланова факултетске управе које бирају факултетски сарадници извршиће се у року од 15 дана од дана када буду изабрана најмање три факултетска сарадника.

Број чланова Факултетског савјета које из реда својих чланова бира факултетска управа као и начин спровођења избора означених у претходним ставовима одредиће Универзитетски савјет.

Члан 9

До доношења статута настава на Факултету вршиће се по привременом наставном плану који утврђује матичарска комисија.

Члан 10

Статут Факултета поднијеће се на потврду до краја зимског семестра 1960/61 године.

Члан 11

Док се не изврше постављења потребног административног особља из Факултету административне послове обављаће службеници које додијели Факултету на рад секретар Савјета за просвјету Народне Републике Црне Горе.

Члан 12

О спровођењу овог закона стараће се Савјет за просвјету Народне Републике Црне Горе, а ближе прописе за његово извршење доноси по потреби Извршно вијеће.

Члан 13

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Народне Републике Црне Горе“.

Sadržaj

Poruka Dekana	02
Na pragu obilježavanja šest decenija od osnivanja Ekonomskog fakulteta	04
Akademsko osoblje	05
Ekonomski fakultet 2018/19.	06
<i>Ekonomska politika i rast nacija – prvo predavanje dobitnika Nobelove nagrade na Ekonomskom fakultetu</i>	09
Nastavak implementacije novog modela studiranja 3+2+3	12
Saradnja sa PKCG – doprinos Fakulteta uspješno realizovanoj osmoj Konferenciji o ekonomiji	16
Brojne stručne prakse kao rezultat intenzivne saradnje sa biznis sektorom	18
Proširenje liste partnera iz biznis sektora – saradnja sa Addiko bankom	21
Iskoraci na planu povećanja vidljivosti Ekonomskog fakulteta na svjetskoj mapi obrazovnih institucija	22
Porast realizovanih dolazećih i odlazećih mobilnosti u tekućoj studijskoj godini	24
Dani brucoša i The Right Start	26
Aktivnosti studentskih organizacija	29
Nagrade za najbolje	31
Učešće na konferencijama, objavljene knjige, monografije i naučni radovi	32

Poruka Dekana

Poštovani studenti, profesori i saradnici,

Godinu za nama obilježili su važni događaji koji potvrđuju značaj uloge Ekonomskog fakulteta u razvoju visokog obrazovanja u Crnoj Gori. U skladu sa jednim od strateških ciljeva napravljeni su važni koraci ka povezivanju sa međunarodnim partnerima u cilju što boljeg pozicioniranja Ekonomskog fakulteta na svjetskoj mapi obrazovnih institucija. Potpisali smo Sporazum o saradnji sa mađarskim univerzitetom Corvinus čije je sjedište u Budimpešti, što predstavlja važno poglavlje u dinamičnoj naučnoj saradnji između ove dvije obrazovne institucije ali i država Crne Gore i Mađarske.

Na Godišnjoj konferenciji jedne od najznačajnijih evropskih akreditacijskih kuća European Foundation for Management Development – EFMD, na prestižnoj Copenhagen business school, upriličena je svečana ratifikacija pristupanja Ekonomskog fakulteta ovoj organizaciji, čime je otvoren put ka dobijanju međunarodne EPAS akreditacije koja će Ekonomskom fakultetu obezbijediti međunarodno priznanje programa visokog kvaliteta.

S posebnim zadovoljstvom smo u istoriju Ekonomskog fakulteta upisali prvu posjetu dobitnika Nobelove nagrade za ekonomiju, norveškog profesora Finn E. Kydlanda, i sa velikom pažnjom i interesovanjem ispratili njegovo predavanje pod nazivom „Ekonomska politika i rast nacija“.

Razumijevanje ekonomije moguće je samo interdisciplinarno, posmatrajući je i izučava-

jući u širem društvenom kontekstu, zbog čega na Ekonomskom fakultetu organizujemo niz predavanja, radionica i seminara stručnjaka iz različitih oblasti društvenih nauka kako bi studenti proširili svoja znanja. Oni su imali priliku do sada da prisustvuju na više od 80 gostujućih predavanja, a preko 90 studenata učestvovalo je u programima prakse koji su omogućeni kroz potpisivanje sporazuma o saradnji sa brojnim kompanijama.

Osim već tradicionalno visokog stepena zainteresovanosti studenata Ekonomskog fakulteta za dobijanje stipendija za studiranje u inostranstvu, nakon Studija menadžmenta u Bijelom Polju, ove godine je ostvarena i prva mobilnost na Studijama menadžmenta u Podgorici. U prethodnoj godini smo zabilježili značajan broj mobilnosti akademskog i administrativnog osoblja, a bili smo i domaćini za 17 kolega zaposlenih na inostranim partnerskim fakultetima

Na pragu obilježavanja šest decenija od osnivanja Ekonomskog fakulteta, sa sigurnošću možemo reći da je razvoj prvog fakulteta u Crnoj Gori pratio tempo sazrijevanja savremenog crnogorskog društva obezbjeđujući najviši kvalitet obrazovanja. Ovo nasljeđe ne predstavlja breme, već podsticaj za dalje unaprijeđenje svakog segmenta rada Ekonomskog fakulteta za dobrobit budućih generacija koje će crnogorsko društvo i državu povesti putem prosperiteta.

Prof. dr Nikola Milović, Dekan

Na pragu obilježavanja šest decenija od osnivanja Ekonomskog fakulteta

Tokom svih 59 godina trajanja, neosporna je činjenica da je uloga Ekonomskog fakulteta u izgradnji savremenog crnogorskog društva nemjerljiva.

Najkvalitetnije obrazovanje iz oblasti ekonomije i odgovarajuća stručna praksa koju obezbjeđujemo studentima u saradnji sa brojnim partnerima iz biznis sektora, za rezultat daje diplomu koju poslodavci najviše cijene, a samim tim konkurentsku prednost i mogućnost da buduću profesiju sami biraju.

Trenutno je na Fakultetu 70 zaposlenih. Od tog broja 29 je u akademskom zvanju – 13 redovnih, 13 vanrednih profesora i tri docenta. Angažovano je i 15 saradnika, od kojih je njih osam sa akademskom titulom doktora nauka.

Uprava Ekonomskog fakulteta za mandatni period 2016–2019. godine:

Dekan: prof. dr **Nikola Milović**

Prodekan za nastavu: prof. dr **Boban Melović**

Prodekan za naučnoistraživački rad i odnos sa biznis zajednicom: prof. dr **Mijat Jocić**

Prodekan za međunarodnu saradnju: prof. dr **Saša Popović**

Rukovodilac akademskih studija: docent dr **Zdenka Dragašević**

Akademsko osoblje

Redovni profesori

Prof. dr **Jasmina Četković**
Prof. dr **Ljubinko Dedović**
Prof. dr **Gordana Đurović**
Prof. dr **Predrag Ivanović**
Prof. dr **Danijela Jaćimović**
Prof. dr **Vladimir Kaščelan**
Prof. dr **Ljiljana Kaščelan**
Prof. dr **Milan Lakićević**
Prof. dr **Ana Lalević Filipović**
Prof. dr **Anđelko Lojpur**
Prof. dr **Saša Popović**
Prof. dr **Milivoje Radović**
Prof. dr **Biljana Rondović**

Vanredni profesori

Prof. dr **Maja Baćović**
Prof. dr **Žarko Božović**
Prof. dr **Predrag Goranović**
Prof. dr **Milorad Jovović**
Prof. dr **Mijat Jocović**
Prof. dr **Vesna Karadžić**
Prof. dr **Vujica Lazović**
Prof. dr **Slobodan Lakić**
Prof. dr **Nikola Milović**
Prof. dr **Boban Melović**
Prof. dr **Milijana Novović Burić**
Prof. dr **Veselin Pavićević**
Prof. dr **Svetlana Rakočević**

Docenti

Doc. dr **Zdenka Dragašević**
Doc. dr **Mirjana Kuljak**
Doc. dr **Saša Vujošević**

Saradnici

Dr **Tamara Backović Vulić**
Dr **Julija Cerović Smolović**
Dr **Jovan Đurašković**
Mr **Vladimir Đurišić**
Dr **Dijana Kovačević**
Mr **Milena Konatar**
Dr **Tanja Laković**
Dr **Milena Lipovina Božoviću**
Dr **Ana Mugoša**
Mr **Milica Muhadinović**
Mr **Nikola Mišnić**
Mr **Ivan Radević**
Mr **Sunčica Rogić**
Dr **Damir Šehović**
Milica Vukčević

Honorarni saradnik

Bojan Pejović

Pripravnici

Dragana Perović
Ivan Živković

Ekonomski fakultet 2018/19.

Broj upisanih studenata

- 240 studenata na akademskim osnovnim studijama;
- 51 student na akademskim magistarskim studijama;
- 100 studenata na primijenjenim osnovnim studijama u Podgorici;
- 51 student na primijenjenim osnovnim studijama u Bijelom Polju;
- 100 studenata na specijalističkim primijenjenim studijama.
- dva studenta na doktorskim studijama.

Broj diplomiranih studenata

- 246 studenata završilo je akademske osnovne studije;
- 100 studenata završilo je primijenjene studije menadžmenta u Podgorici;
- 27 studenata završilo je osnovne primijenjene studije menadžmenta u Bijelom Polju;
- 27 studenata završilo je akademske magistarske studije;
- 104 studenta odbranilo je specijalistički rad;
- dva studenta odbranili su doktorski rad.

Nastavak implementacije novog modela studiranja 3+2+3

- Princip kvaliteta nastave bio je i ostao jedna od ključnih okosnica prepoznatljivosti Ekonomskog fakulteta i jačanja njegove konkurentnosti;
- Poseban doprinos u realizaciji nastavno-naučnog procesa obrazovanja pripada Komisiji za postdiplomske i doktorske studije, Komisiji za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta, kao i Komisiji za nastavna pitanja i mobilnost.

Nagrade i priznanja

- Nagrada Centralne banke Crne Gore za najbolji doktorski rad dodijeljena je **Bojani Femić Radosavović** za rad odbranjen na Ekonomskom fakultetu pod nazivom „Uticaj novih medija na lojalnost potrošača u uslugama na primjeru bankarskog sektora u Crnoj Gori”, urađen pod mentorstvom prof. dr **Murisa Čičića**;
- Nagrade Centralne banke Crne Gore za najbolji diplomski rad dodijeljena je **Ivani Tošković** za rad odbranjen na Ekonomskom fakultetu pod nazivom „Ocjena kredibiliteta monetarne politike u režimu valutnog odbora“, urađen pod mentorstvom prof. dr **Milivoja Radovića**;

- Tim Ekonomskog fakulteta je osvojio **srebrnu medalju** u oblasti preduzetništva na najvećem evropskom takmičenju u vještinama, **EuroSkills 2018**, u konkurenciji više od 500 takmičara iz 28 evropskih zemalja. Tim koji su činili takmičari **Aleksandra Jovanović** i **Nikola Martinović** predvođeni su mentorima, ekspertima u pripremi takmičara – prodekanom za nastavu prof. dr **Bobanom Melovićem** i **Bojanom Pejovićem**.

Nauka i istraživanje

- Suorganizatori međunarodne naučno-stručne konferencije *Razvoj poslovanja 2018*: ekonomski izazovi zemalja u tranziciji u organizaciji Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Zenici;
- Suorganizator ASECU međunarodne naučne konferencije;
- Suorganizator konferencije *Jahorinski poslovni forum 2019*;
- Suizdavač međunarodnog naučnog časopisa *Montenegrin journal of Economics*;
- Suorganizator Simpozijuma računovođa i revizora;
- Objavljeno 6 radova u časopisima koji se nalaze na SCI/SSCI listama;
- Objavljeno 14 monografija/knjiga studijskog karaktera;
- Objavljeno pet radova u međunarodnim časopisima;
- Objavljeno 15 radova na kongresima, simpozijumima, seminarima.

Međunarodna saradnja

- osam studenata boravilo je na stranim univerzitetima;
- dva strana studenta studirala su na Ekonomskom fakultetu;
- 27 akademskih i 5 mobilnosti administrativnog osoblja na stranim univerzitetima;
- 17 stranih nastavnika boravilo je na Ekonomskom fakultetu.

Odnosi sa akademskom i biznis zajednicom

- Dobitnik Nobelove nagrade prof. **Finn E. Kydland** održao predavanje;

- Zvanično postali član EFMD na godišnjoj Konferenciji u Kopenhagenu;
- Potpisan Sporazuma sa Corvinus Univerzitetom u Budimpešti;
- Uspostavljena saradnja sa brojnim predstavnicima privatnog i javnog sektora;
- U okviru manifestacije Otvoreni dani nauke održan Science Shop;
- Do sada je održano više od 70 gostujućih predavanja;

- Posjeta predstavnika Univerziteta u Nici Sofija Antipolis;
- Predavanje održao dr **Yochanan Shachmurov**;
- Do sada je više od 80 studenata obavilo stručnu praksu u partnerskim institucijama privatnog i javnog sektora.

Održane manifestacije

- Dani brucoša;
- The Right Start;
- Publikovan prvi *Mini vodič za brucoše*.

Unaprijeđen ambijent za učenje i rad

- U dvije sale za održavanje nastave sa najvećim brojem mjesta, amfiteatru *Montenegro* i sali *Mediteran*, instalirani su laserski projektori koji će omogućiti projekciju prezentacija tokom predavanja sa najboljom vidljivošću i kvalitetom slike;
- Renovirana je sala *Milenijum*, sada najsavremenija računarska sala na Ekonomskom fakultetu koja posjeduje i interaktivnu tablu za održavanje nastave;
- Postavljeno je ozvučenje / razglas u još tri zone Fakulteta.

Ekonomska politika i rast nacija – prvo predavanje dobitnika Nobelove nagrade na Ekonomskom fakultetu

Kreirati obavezujuće politike, koje će biti transparentne, predvidljive i dugoročno orijentisane, osnovna je obaveza vlada savremenih država: „Jer je u svijetu već dovoljno neizvjesnosti i nije potrebno da dodatna neizvjesnost dolazi i od države.“ – poručio je norveški ekonomista **Finn E Kydland**, dobitnik Nobelove nagrade, tokom predavanja održanog na Ekonomskom fakultetu.

Prof. Kydland je istakao da su u kontekstu dugoročnog privrednog rasta i investicionog odlučivanja, izuzetno važni očekivani (budući) porezi: „Upravo je najveći problem što su ekonomske politike u značajno više slučajeva kratkoročno orijentisane. Za rast kapitala i ukupne produktivnosti mnogo je važnija fiskalna nego monetarna politika“ – smatra Kydland. On je

veoma argumentovano prikazao slučaj Irske, koja je 90-ih godina počela sa kreiranjem izvjesne (predvidljive) ekonomske politike: „*Veoma je važno znati kakvi će biti porezi u narednih 10 i više godina. Slučaj Irske to potvrđuje, imajući u vidu da je prosječna stopa rasta ukupne faktorske produktivnosti u njenom slučaju daleko iznad ostalih privreda. Produktivnost radnika u Irskoj je veća za 40-50% u odnosu na ostale posmatrane privrede (Španija, Portugaliya i Italija)*”- objasnio je Nobelovac i nasuprot pozitivnog primjera Irske naveo slučaj Argentine u kojoj su nosioci ekonomske politike kreirali kratkoročno orijentisanu platformu koja dodatno podriva neizvjesnost na tržištu.

Ukazujući na važnost produktivnosti, profesor Kydland je na kraju istakao da je važ-

no uraditi analizu rasta produktivnosti u sektoru nerazmjenskih dobara i razmjenskih dobara (nontradable and tradable sector). Istakao je primjer Španije, kod koje je 2/3 ekonomskih aktivnosti vezano za nontradable sektor, ali u njemu je indeks rasta produktivnosti na nedovoljno visokom nivou u odnosu na tradable sektor.

Za rast produktivnosti veoma je važna razvijenost finansijskog sektora, a prof. Kydland je napravio paralelu između država koje su tokom globalne ekonomske krize (od 2009. g) spasile solventne banke i nakon izvjesnog vremena ih reprivatizovale (pozitivan primjer Čilea) i onih privreda u kojima su banke ostale u vlasništvu države (negativan primjer Meksika).

Pozdravljajući prisutne, dekan Ekonomskog fakulteta prof. dr **Nikola Milović** je istakao da zbog postignutih rezultata i stečene pozicije koju Ekonomski fakultet gradi skoro šest decenija, zavrđuje zvanje prve i prave visokoškolske ustanove u obrazovanju ekonomista, te zahvalio profesoru Kydlandu zbog njegovog predavanja na mjestu gdje je nastala i razvijala se crnogorska ekonomska misao a sa njom i država Crna Gora. Posebnu poruku dekan Milović je imao za prisutne studente: „Vaša je dužnost da unaprijeđujete sopstvena znanja i kompetencije kako biste postavili zdrave temelje za višegodišnji radni vijek. Na nama je da vam pružimo najbolje moguće uslove za rad i obrazovanje i obezbijedimo neophodna znanja i vještine kako bi vaš uspjeh učinili mogućim. Uvjeren sam da današnje predavanje upravo to i dokazuje!“ istakao je on.

Predavanje na temu „Ekonomska politika i rast nacija“ organizovano je u saradnji Ekonomskog fakulteta i Centralne banke Crne Gore. Guverner, g-din **Radoje Žugić**, je istakao da CBCG ima veliku čast da ugo-

sti profesora Kidlanda, izuzetnog svjetskog ekonomistu i dobitnika Nobelove nagrade: „Izučavajući kako promjene u ekonomskoj politici i tehnologiji utiču na razvoj poslovanja, profesor Kidland je dao ogroman doprinos, ne samo ekonomskoj teoriji, već i kreiranju ekonomske politike i reformama institucija u brojnim državama“, istakao je guverner Žugić.

On je tom prilikom saopštio i da je od danas profesor Kydland počasni predsjednik časopisa *Journal of Central Banking Theory and Practice*, naučnog časopisa koji se publikuje tri puta godišnje u izdanju Centralne banke Crne Gore.

Profesor Kydland je norveški profesor, kome je 2004. godine dodijeljena Nobelova nagrada za doprinos dinamičnoj makroekonomiji, tj. izučavanju vremenske konzistentnosti ekonomske politike i pokretačke snage poslije privrednih ciklusa. Trenutno predaje na Univerzitetu Kalifornija (University of California) u Santa Barbari, SAD.

Nastavak implementacije novog modela studiranja 3+2+3

Prof. dr **Boban Melović**, Prodekan za nastavu

Prethodnu akademsku godinu obilježio je nastavak implementacije novog Nastavnog plana i programa po modelu studiranja 3+2+3. Naime, model koji je nastao na principima integrisanog univerziteta i reformisanih studijskih programa Univerziteta Crne Gore, koji su akreditovani 2017. godine, uspješno se realizuje na Ekonomskom fakultetu već drugu godinu zaredom. U studijskoj 2018/19. godini novi program se realizuje na prvoj i drugoj godini osnovnih akademskih i primijenjenih studija, kao i na doktorskim studijama. Na ostalim godinama osnovnih studija i drugim studijskim programima realizuje se nastavni plan i

program po ranije usvojenom modelu studija. Suočeni smo i sa potrebom paralelnog realizovanja pojedinih predmeta po novom i starom modelu studiranja, što je dodatni izazov za uspješnu organizaciju nastave, kako u tekućoj studijskoj godini, tako i u budućem periodu.

U studijskoj 2018/2019. godini, shodno licenci, upisano je 240 studenata na osnovnim akademskim studijama ekonomije, 100 studenata na osnovnim primijenjenim studijama menadžmenta u Podgorici i 51 student na osnovnim primijenjenim studijama menadžmenta u Bijelom Polju. U istoj studijskoj godini upisano je 100 studenata na primijenjenim specijalističkim studijama menadžmenta, 51 student na akademskim magistrarskim studijama i 2 studenta na doktorskim studijama.

Nastavni proces na Ekonomskom fakultetu podržan je savremenom nastavnom opremom, a realizuju ga stručni i ugledni profesori i saradnici. U studijskoj 2018/19. godini 29 stalno angažovanih nastavnika i 15 saradnika je uključeno u proces realizacije nastave, kao i desetak gostujućih i honorarno angažovanih predavača. U istom periodu, na Ekonomskom fakultetu aktivno studira ukupno oko 2500 studenata na svim nivoima studija.

Studijski program	Broj studenata u studijskoj 2018/19. godini (cca)
Osnovne akademske studije – Ekonomija	1600
Osnovne primijenjene studije – Menadžment Podgorica	480
Osnovne primijenjene studije – Menadžment Bijelo Polje	150
Specijalističke studije menadžmenta	120
Akademske magistarske studije ekonomije	60 studenata koji su prijavili ispite, plus veći broj studenata koji su u fazi izrade magistarskog rada
Doktorske studije	2 studenta koja su prijavila ispite, plus jedan broj studenata koji je u procesu izrade doktorske disertacije

Nastavni proces na Ekonomskom fakultetu predstavlja didaktički organizovan i institucionalno realizovan naučno-istraživački rad studenata i nastavnika usmjeren na svestran, stručan i skladan razvoj ličnosti studenta koji će biti sposoban da kompetentno obavlja radne zadatke, shvati i prihvati vrijednosti života i rada, kao i da se aktivno uključi u društveni život.

Studijski programi Ekonomskog fakulteta su višedimenzionalno i modularno koncipirani i strukturirani, a realizuju se u skladu sa uporedivom međunarodnom praksom. Osnovne studije na Ekonomskom fakultetu su usmjerene ka obrazovanju stručnjaka čije

će kompetencije biti opšteg i primijenjenog karaktera, sa širokim i svestranim uvidom u akademska znanja i praktične poslove u okviru ekonomije i poslovnog upravljanja. Programi pružaju neophodne kompetencije za obavljanje ekonomskih i analitičkih poslova u preduzećima, profitnim i neprofitnim organizacijama, kao i u državnim organima i institucijama, kako u domaćim, tako i u međunarodnim razmjerama. Završavanjem prvog ciklusa u trogodišnjem trajanju, student se može opredijeliti za nastavak svog obrazovanja kroz dodatno razrađene i fokusirane studijske programe drugog ciklusa master studija, kao i kroz treći ciklus studija – doktorske studije.

Akadske studije – Ekonomija

Trogodišnji osnovni akademi program EKONOMIJA traje VI semestara. Prva godina sadži 11, druga 10 i treća 11 predmeta. Ukupno ovaj studijski program sadži 32 predmeta. Nakon V semestra, do kojeg su svi predmeti zajednički, studenti se opredjeljuju za jedan od dva modula: MIKROEKONOMIJA ili MAKROEKONOMIJA. Oba modula sadže po 6 predmeta.

Nakon završene tri godine osnovnih akademskih studija, student ima mogućnost da nastavi obrazovanje na akademskim master studijama koje traju dvije godine. Dvogodišnji novi master nivo akademskih studija mogu upisati kandidati koji su završili osnovne akademske studije ekonomije iz zemlje i regiona. Studije traju dvije godine (IV semestra). Student se upisom na ovaj nivo studija opredjeljuje za jedan od dva studijska programa: Ekonomija ili Poslovna ekonomija. U okviru akademskog master studijskog programa Ekonomija, student može da bira jedan od dva modula: Ekonomska politika ili Kvantitativna ekonomija. U okviru akademskog master studijskog programa Poslovna ekonomija, student može da bira jedan od tri modula: Finansije i računovodstvo, Menadžment i marketing ili Informatička ekonomija. Realizacija nastave na akademskim master studijama počće od studijske 2020/2021. godine.

Nakon završenih dvogodišnjih master studija, student ima mogućnost da nastavi usavršavanje kroz Doktorske studije – Ekonomija, koje traju tri godine. Odlukom Univerziteta Crne Gore u studijskoj 2018/19. godini upisana je prva generacija studenata doktorskih studija po novom programu.

Primijenjene studije – Menadžment

Trogodišnji osnovni primijenjeni program MENADŽMENT traje VI semestara. Prva godina sadži 10, druga 12 i treća 10 predmeta. Ukupno ovaj studijski program sadži 32 predmeta. Nakon IV semestra, do kojeg su svi predmeti zajednički, studenti se opredjeljuju za jedan od dva modula: MARKETING I MENADŽMENT ili RAČUNOVODSTVO I FINANSIJE. Oba modula sadže po 10 predmeta.

Poslije završene tri godine osnovnih primijenjenih studija, student ima mogućnost da nastavi školovanje na primijenjenim master studijama koje traju dvije godine i sadže dva modula: MARKETING I MENADŽMENT i RAČUNOVODSTVO I FINANSIJE. Realizacija nastave na primijenjenim master studijama počće od studijske 2020/2021. godine.

Kvalitet nastave kao okosnica prepoznatljivosti i konkurentnosti

I pored brojnih izazova sa kojima se suočavamo, princip kvaliteta nastave bio je i ostao jedna od ključnih okosnica prepoznatljivosti Ekonomskog fakulteta i jačanja njegove konkurentnosti. Drugim riječima, sticanje kvalitetnih teorijskih i praktičnih znanja imperativ je Ekonomskog fakulteta. U vezi sa navedenim, permanentno unapređenje kvaliteta znanja, kao i pitanje međunarodne akreditacije pretpostavke su daljeg aktivnijeg učestvovanja Ekonomskog fakulteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Prethodno navedene pomjene u osavremenjavanju osnovnih i postdiplomskih studija, povezane su sa promjenama u pogledu standarda kvaliteta i dostignutih ishoda učenja, što nameće potrebu da se nastavni kadar i dalje prilagođava datim promjenama, posebno sa aspekta praktičnih znanja i vještina koje studentima treba pružiti, a što je još jedno od strateških opredjeljenja fakulteta u periodu koji je pred nama. Naime, cilj je da fakultet u budućem periodu unaprijedi mogućnosti za praktičnu primjenu teorijskih znanja. U tom pogledu, u prethodnom periodu je započeta implementacija realizacije praktične nastave. Plan organizacije praktične nastave i spisak Nastavnih baza, usvojilo je Vijeće fakulteta, a intencija je da praktična nastava bude zastupljena najmanje 25% u odnosu na ukupno opterećenje za predmet, kao i da bude valorizovana na odgovarajući način u ukupnoj strukturi ocjene (posebno

imajući u vidu ishode učenja). Praktična znanja, vještine i kompetencije mogu se sticati u okviru nastavne i naučno-istraživačke infrastrukture Univerziteta, odnosno Fakulteta ili praksom kod poslodavaca u odgovarajućim privrednim subjektima i drugim pravnim licima koja ispunjavaju uslove za realizaciju stručne prakse, a sa kojima Fakultet ima potpisan ugovor o realizaciji stručne prakse, odnosno sporazum o saradnji.

Poseban doprinos u realizaciji nastavno-naučnog procesa obrazovanja pripada **komisijama za postdiplomske i doktorske studije, komisiji za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta, kao i komisiji za nastavna pitanja i mobilnost**. Izgrađena i prepoznatljiva efikasnost u radu navedenih komisija, jedna je od važnih odrednica nastavnog procesa u prethodnom periodu, koja će biti nastavljena i dalje, a sve sa ciljem kontinuiranog unapređenja kvaliteta i pozicioniranosti fakulteta.

Bez sumnje, pozicioniranost zasnovana na kvalitetu, dostignuti standardi i ishodi učenja, konkurentnost svršenih studenata u skladu sa potrebama tržišta rada, izazovi u organizaciji akademskih i primijenjenih studija (posebno sa aspekta razlikovanja u sistemu visokog obrazovanja, kao i na tržištu rada) i benčmarking sa primjerima dobre prakse ključne su odrednice jasno definisanog koncepta razvoja fakulteta u budućem periodu.

Saradnja sa PKCG – doprinos Fakulteta uspješno realizovanoj osmoj Konferenciji o ekonomiji

„Balkan i Evropska unija – petogodišnji ciklus Berlinskog procesa“ naziv je osme Konferencije o ekonomiji, održane u oktobru 2018. godine u organizaciji Privredne komore Crne Gore. Regionalno okupljanje donosilaca odluka, međunarodnih aktera, akademske zajednice i uspješnih privrednika, pružilo je uvid u ostvarene rezultate u procesu evropskih integracija, ali i perspektivu regionalne saradnje i snaženja ekonomskih veza unutar regiona u duhu Berlinskog procesa.

U okviru 6 panela na kojima je učestvovalo 28 panelista, među kojima su bili visoki domaći i strani državni predstavnici, ministri, profesori univerziteta, ugledni privrednici i drugi, iznijeli su svoje stavove, pred više od 850 prisutnih učesnika konferencije.

Tema Konferencije razrađena je kroz panele: „Ekonomska i evropska perspektiva Balkana“, „Uloga privrednih komora u promociji evropskih vrijednosti i snaženju ekonomskih veza regiona“, „Međunarodne finansijske organizacije i investitori – koliko je Balkan spreman da koristi prilike“, „Zapadni Balkan i Evropska unija – perspektive“, „Regionalna saradnja kao segment evropskih integracija / ekonomija – genera-

tor ukupnog razvoja“, „Privređivati na Balkanu – prednost, nedostaci i preporuke“.

Već tradicionalno Ekonomski fakultet daje podršku u organizaciji ovog događaja, pa su tako dekan Ekonomskog fakulteta prof. dr **Nikola Milović** i prof. dr **Gordana Đurović** bili moderatori dva panela. Dekan Milović je bio moderator jednog od najposjećenijih panela, pod nazivom „Privređivati na Balkanu – prednost, nedostaci i preporuke“ na kojem su učesnici bili najuspješniji privrednici regiona: **Dragan Bokan** (kompanija Voli, Crna Gora), **Suad Ećo** (Ećo company, Bosna i Hercegovina), **Miodrag Kostić** (MK Group, Srbija), **Gazmend Abraši** (Exclusive Group, Kosovo), **Svetozar Janevski** (Tikveš, Makedonija) i **Anton Papež** (InterEnergo, Slovenija). Profesorica Đurović je moderirala panelom pod nazivom „Zapadni Balkan i Evropska unija – perspektive“ tokom kojeg su predstavnici Crne Gore zaduženi za proces pregovaranja i IPA projekte upoznali učesnike Konferencije sa dosadašnjim tokom pristupanja i njegovim značajem. Učesnici ovog panela su bili **Aleksandar Drljević**, glavni pregovarač Crne Gore za pristupanje EU i **Ivana Glišević-Đurović**, nacionalna IPA koordinatorica.

Kao i prethodnih godina, studenti Ekonomskog fakulteta su bili učesnici ove značajne Konferencije tokom koje su imali priliku da od eminentnih učesnika dobiju važne informacije koje se tiču budućnosti naše zemlje.

Dekanu Miloviću je pripala čast da zatvori Konferenciju iznoseći brojne zaključke i preporuke: <http://www.privrednakomora.me/saopstenja/konferencija-o-ekonomiji-monte-negro-2018>

Brojne stručne prakse kao rezultat intenzivne saradnje sa biznis sektorom

Prof. dr **Mijat Jocović**, Prodekan za naučno-istraživački rad i odnos sa biznis zajednicom

Za Ekonomski fakultet jake veze između poslovnog sektora i visokog obrazovanja od vitalnog su značaja. Kompanije postaju sve više uključene u stvaranje dodatne vrijednosti koju pružamo našim studentima – priliku da steknu stručna znanja i vještine, razviju sklonost ka preduzetništvu i inovacijama. Posvećeni smo projektima koji, na jednoj strani razvijaju nove pristupe u nastavi i učenju, dok na drugoj strani vode ka dugotrajnom partnerstvu sa uspješnim privrednim subjektima u Crnoj Gori.

Zahvaljujući saradnji sa predstavnicima akademske i biznis zajednice naši studenti

su do sada imali priliku da prisustvuju na više od 80 gostujućih predavanja, a do ovog trenutka više od 90 studenata učestvovalo je u programima prakse koji su omogućeni kroz potpisivanje sporazuma o saradnji sa brojnim kompanijama.

Da je Ekonomski fakultet prepoznat kao mjesto gdje gostuju eminentna svjetska imena dokazuje i predavanje na temu „Ekonomska politika i rast nacija“ koje je održao dobitnik Nobelove nagrade za ekonomiju profesor **Finn E. Kydland**.

Bili smo domaćini Pete međunarodne ASE-CU konferencije pod nazivom „Social and Economic Impacts of Globalization and Future of European Union“ koja je okupila oko 50 učesnika iz Turske i zemalja Balkana.

Gost Ekonomskog fakulteta bio je i profesor ekonomije i biznisa sa *City University of New York*, dr **Yochanan Shachmurove** koji je tom prilikom održao predavanje na temu „Emocije kod donošenja finansijskih odluka“.

U okviru manifestacije *Otvoreni dani nauke* studenti su učestvovali u radionici o rješavanju konkretnih problema građana putem studentskih radova – Science Shop. Specijalni gost bio je direktor Science Shop-a iz Budimpešte, **Andras Martoni**, sa Corvinus Univerziteta.

Stalna predstavnik UNDP-a i stalna koordinatorica Sistema UN u Crnoj Gori, **Fiona Mekluni** sastala se sa dekanom prof. dr Nikolom Milovićem i tom prilikom iskazala zadovoljstvo saradnjom dvije institucije. U sklopu posjete održano je i predavanje ekspertkinje u oblasti javnih finansija i računovodstva Slovačke republike, **Lucie Kašiarove**.

Fakultet je posjetio i gospodin **Frank Hemsker**, direktor u Odboru Svjetske banke i predstavnik Konstitucije od trinaest država među kojima je i Crna Gora. Predložen je nastavak saradnje Svjetske banke i Ekonomskog fakulteta kroz organizaciju serije gostujućih predavanja za studente i pružanje ekspertске pomoći.

U dijelu odnosa sa akademskom zajednicom u proteklom periodu, Fakultet je uspostavio bilateralnu saradnju potpisivanjem *Sporazuma sa Corvinus Univerzitetom* u Budimpešti. Osim toga, posjetom rektora Univerziteta Azurna obala **Žan – Mark Gambodom** i visokih predstavnika Univerziteta u Nici Sofija Antipolis nastavljena je uspješna dugogodišnja saradnja koju imaju naše dvije institucije na osnovu potpisanog Sporazuma o programu dvojnih diploma.

U dijelu odnosa sa predstavnicima biznis zajednice i javnog sektora, Ekonomski fakultet je potpisao sporazume o saradnji sa sljedećim subjektima:

■ Addiko banka

■ **Amplitudo d.o.o.**

■ **Agencija za zaštitu konkurencije**

■ **Crnogorska komercijalna banka**

■ **Opština Bar**

Osim stručne prakse, Sporazumi predviđaju saradnju i kroz organizaciju događaja, predavanja, stručnih rasprava, tribina, foruma, okruglih stolova, kao i usavršavanje predavača, trenera i zaposlenih kod ugovornih strana.

Na temelju prethodnih iskustava, potvrđeno nam je da sinergija visokog obrazovanja i privrede podstiče transfer i dijeljenje znanja, stvara dugoročna partnerstva i prilike za zapošljavanje, a posebno podstiče inovativnost i preduzetništvo. Zbog svega navedenog, stvaranje bliskih partnerstava sa međunarodnim obrazovnim institucijama i uspješnim predstavnicima domaće privrede ostaju strateški ciljevi daljeg razvoja Ekonomskog fakulteta.

Proširenje liste partnera iz biznis sektora – saradnja sa Addiko banko

Dekan Ekonomskog fakulteta prof. dr **Nikola Milović** i glavni izvršni direktor Addiko banke g-din **Christoph Schoen** potpisali su sporazum o saradnju između institucija na čijem su čelu. „Ekonomski fakultet na ovaj način proširuje bogatu listu partnera iz reda uspješnih kompanija, čime otvara brojne mogućnosti za svoje studente”, izjavio je tom prilikom dekan Milović. Sporazumom je predviđeno da će Fakultet i Banka saradivati na organizaciji različitih događaja sa ciljem usavršavanja predavača, trenera i zaposlenih kod ugovornih strana, kao i stvaranje prilike za studente da u ovoj banci obave stručnu praksu.

Odmah po potpisivanju Sporazuma uslijedila je prva od planiranih aktivnosti, **Dan otvorenih vrata Addiko banke na Ekonomskom fakultetu** tokom kojeg su studenti prisustvovali predavanju g-dina Schoena o korporativnoj kulturi i etici rada kao važnim stubovima razvoja Addiko banke. Osim toga, o izgradnji Addiko brenda studentima je govorio Miloš Miketić, član Uprave Addiko banke zadužen za prodaju, a Jelena Đuranović je ispred Ljudskih resursa dala više informacija o tome na koji način se zaposleni u toj banci mogu dodatno profesionalno usavršavati kako bi u svom radu pružili maksimum i gradili karijeru. U okviru ovog događaja uspješno su realizovane i

dvije radionice za koje je vladalo veliko interesovanje. Po 30 studenata je učestvovalo na radionicama *Digitalno vs tradicionalno bankarstvo* i *Analiza finansijskih pokazatelja i donošenje ispravnih finansijskih odluka* koje su održali zaposleni u toj banci, nakon čega su studenti dobili sertifikate o učešću.

Nakon prezentacije Addiko banke na Ekonomskom fakultetu, uslijedila je i druga aktivnost iz oblasti saradnje dvije institucije – Addiko banka je otvorila svoja vrata za naše studente ugostivši ih u svom sjedištu u Capital Plazi u Podgorici. Studenti su tom prilikom prisustvovali interesantnom panelu na kojem su se predstavili zaposleni ove banke, uspješni bivši studenti Ekonomskog fakulteta, govoreći o svom karijernom putu i radnom iskustvu, navodeći brojne korisne primjere i savjete za studente.

Iskoraci na planu povećanja vidljivosti Ekonomskog fakulteta na svjetskoj mapi obrazovnih institucija

Početkom juna 2018. godine tokom Godišnje konferencije jedne od najznačajnijih evropskih akreditacijskih kuća **European Foundation for Management Development – EFMD**, na prestižnoj Copenhagen business school, upriličena je svečana ratifikacija pristupanja Ekonomskog fakulteta ovoj organizaciji, čime je otvoren put ka dobijanju međunarodne EPAS akreditacije.

Učešće dekana Ekonomskog fakulteta prof. dr Nikole Milovića ovom događaju bila je prilika za susret sa kolegama iz regiona i razgovore o međusobnoj podršci i pomoći

u procesu sticanja EPAS akreditacije. Prednosti ovakvih međunarodnih programskih akreditacija su internacionalizacija, međunarodno priznanje programa visokog kvaliteta, kao i kontinuirani strateški razvoj programa postavljanjem i unapređivanjem dogovorenih ciljeva.

Predstavnici četiri crnogorska univerziteta: Univerziteta Crne Gore, Univerziteta Donja Gorica, Univerziteta Mediteran i Univerziteta Adriatik, bili su u studijskoj posjeti Kini u okviru bilateralnog seminara „*Higher Education Management for Montenegro in 2018*“ organizovanog u saradnji Vlade Crne Gore i Narodne republike Kine, pod pokro-

viteljstvom kineskog Ministarstva trgovine. Seminar je bio posvećen poboljšanju svih aspekata upravljanja razvojem visokog obrazovanja u Crnoj Gori.

Delegaciju je predvodio dekan Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore prof. dr Nikola Milović. Seminar u provinciji Zhejiang organizovao je *Zhejiang Normal University*, jedan od najboljih kineskih univerziteta sa svjetski priznatim rezultatima kako u nastavi tako i u istraživanjima. Cilj seminara, tokom kojeg su učesnici posjetili više univerziteta u Šangaju, Hangzhou i Yiwuu, bio je prenošenje pozitivnih iskustava i dostignuća u razvoju tamnošnjeg visokog obrazovanja kolegama iz Crne Gore.

#

Potpisivanjem *Sporazuma o saradnji sa mađarskim univerzitetom Corvinus* čije je sjedište u Budimpešti, Ekonomski fakultet je napravio važan korak ka povezivanju sa međunarodnim partnerima: „*Ovaj Sporazum predstavlja važno poglavlje u dinamičnoj naučnoj saradnji koja će povezati institucije koje predstavljamo, ali i naše dvije države. Iako teritorijalno mala, Crna Gora je velika u svojim postignućima, realizujući zadate ciljeve iz godine u godinu. Zbog toga sam uvjeren da nam predstoje brojne prilike za razmjenu iskustava i saradnju koja će kao svoj krajnji cilj imati unapređenje studijskih programa na našim fakultetima*“, izjavio je tom prilikom dekan Ekonomskog fakulteta prof. dr **Nikola Milović** potpisujući Sporazum sa

dekanicom Corvinus univerziteta prof. dr **Zita Zoltayne Paprikom**. Ovom važnom događaju za Ekonomski fakultet je prisustvovao i ambasador Crne Gore u Republici Mađarskoj, Nj.E. **Aleksandar Moštrokol**.

Delegaciju Ekonomskog fakulteta su pored dekana Milovića činili prodekan za naučno-istraživački rad i odnos sa biznis zajednicom prof. dr **Mijat Jocović** i docent dr **Mirjana Kuljak**. Sa mađarskim kolegama je razvijen konkretan oblik saradnje dvije institucije a to je omogućavanje studentima da učestvuju u rješavanju realnih problema kroz tzv Science Shop. Science Shops omogućavaju da se studenti, od diplomaca do doktoranada, na naučni i stručni način bave pitanjima koja su od interesa za građane, neprofitne aktere, javne ustanove, opštine i državu. Ovakav koncept je prvi put predstavljen studentima na Ekonomskom fakultetu u okviru prošlogodišnjih Dana nauke upravo po modelu kolega iz Budimpešte.

Porast realizovanih dolazećih i odlazećih mobilnosti i u tekućoj studijskoj godini

Prof. dr **Saša Popović**, Prodekan za međunarodnu saradnju

Nakon značajnog povećanja odlazeće i dolazeće mobilnosti, zabilježenog tokom 2017/18 akademske godine, međunarodna saradnja na Ekonomskom fakultetu bilježi i dalje dobre rezultate. Sudeći po završenim i konkurisima u toku, ove akademske godine imaćemo još jedan uspješan period. U periodu od maja 2017/18 do maja 2018/19 ostvareno je ukupno 40 odlazećih i 18 dolazećih mobilnosti, u svim kategorijama (student, akademsko i administrativno osoblje). Osam mobilnosti studenata, 27 akademskih i pet mobilnosti administrativnog osoblja ostvario je naš fakultet na stranim univerzitetima. Istovremeno, bili smo domaćini za 17 akademskih

mobilnosti i dvije studentske. Mobilnost je ostvarena na akademskim osnovnim i master studijama, dok za mobilnost na doktorskim studijama nije bilo interesovanja. Nakon prve mobilnosti na primijenjenim studijama u Bijelom Polju, ostvarene prošle akademske godine, ove godine imamo i prvu mobilnost na Studijama Menadžmenta u Podgorici.

U namjeri da uredi oblast međunarodne saradnje, Senat Univerziteta Crne Gore usvojio je novi *Pravilnik o akademskoj mobilnosti studenata*, a u pripremi je i *Pravilnik za mobilnost akademskog i administrativnog osoblja*. Na taj način na Univerzitetu Crne Gore biće normiran postupak aplikacije i nominacije kandidata za akademsku mobilnost. Pored mobilnosti studenata, akademskog i administrativnog osoblja, odredbama novog Pravilnika studentima je omogućeno obavljanje stručne prakse u inostranstvu.

Na osnovu odredbi *Pravilnika o akademskoj mobilnosti studenata* Vijeće Ekonomskog fakulteta je, na predlog dekana, 7. februara 2019. Godine, formirao *Komisiju za nastavna pitanja i mobilnost studenata*, čiji je zadatak da mobilnost studenata administrira u fazi prije, tokom i nakon ostvarene mobilnosti.

Informacije o konkursima za akademsku mobilnost po osnovu Erasmus+ i bilateran-

lih programa redovno se objavljuju na sajtu Ekonomskog fakulteta, iako su dostupne na sajtu UCG-a i Ministarstva prosvjete, respektivno, dok se informacije o konkursima po osnovu CEEPUS programa nalaze na elektronskoj platformi www.ceepus.info.

U namjeri da se među studentima i nastavnicima Ekonomskog fakulteta podstakne interesovanje za akademsku mobilost i povećća nivo informisanosti, dana 14. marta organizovan je *Dan mobilnosti 2019*. Tom prilikom studentima, saradnicima i nastavnicima mogućnosti i prednosti akademske mobilnosti predstavili su **Radovan Bogojević**, predstavnik EU Info Centra, **Lidija Er-**

cegović, samostalna savjetnica za prosvjetu u Ministarstvu prosvjete, **Vanja Drljević**, šefica Nacionalne kancelarije Erasmus+ programa u Crnoj Gori, **Ana Dragutinović**, menadžer Kancelarije za međunarodnu saradnju Univerziteta Crne Gore i **Tamara Perović**, student, korisnik CEEPUS i i bilateralnog programa mobilnosti. Nakon kratkih prezentacija Erasmus+, CEEPUS i bilateralnih aranžmana vezanih za akademsku mobilnost, prisutni su bili u prilici da u direktnoj komunikaciji od nadležnih osoba dobiju direktne odgovore na pitanja iz ove oblasti.

<https://www.ucg.ac.me/ef/1>

mail: international.ef@ucg.ac.me

Dani brucoša i The Right Start

Razumijevanje ekonomije moguće je samo ukoliko se ona posmatra u širem društvenom kontekstu, zbog čega na Ekonomskom fakultetu organizujemo niz predavanja, radionica i seminara stručnjaka iz različitih oblasti društvenih nauka kako bi studenti proširili svoja znanja.

Zasnovane na toj ideji nastale su, sada već tradicionalne, manifestacije na Ekonomskom fakultetu:

Dani brucoša

Nova generacija studenata prve dane na fakultetu je provela uz *Dane brucoša*. Nizom događaja, studenti su bili u prilici da kroz različite oblike vannastavnih aktivnosti dobiju korisne i važne informacije koje će njihov proces studiranja učiniti kvalitetnijim.

Ove godine, za novu generaciju studenata smo pripremili *Mini vodič za brucoše* koji ih je sačekao na klupama prvog dana nastave, da im pomogne u snalaženju na Fakultetu. Brucoši su u Vodiču mogli da nađu brojne informacije poput: spiska predmeta na prvoj godini, osnovnih pravila studiranja, informacije o radu Studentske službe, Biblioteke i čitaonice Ekonomskog fakulteta, raspored sala i sl.

Studenti nove generacije Ekonomskog fakulteta prvi put su prisustvovali *Dekanskom satu*, susretu studenata sa upravom Fakulteta, na kojem su ih dočekali: dekan, prof. dr **Nikola Milović**, prodekan za nastavu, prof. dr **Boban Melović**, prodekan za međunarodnu saradnju, prof. dr **Saša Popović**, prodekan za naučno istraživački rad i

odnos sa biznis zajednicom, prof. dr **Mijat Jocović** i rukovodilac akademskih studija, docent dr **Zdenka Dragašević**. Događaj je organizovan u cilju upoznavanja i pružanja mogućnosti da studenti neposredno postave pitanje o svemu što ih zanima u vezi sa studiranjem na ovoj visokoškolskoj instituciji. Osim toga, studentima su predloženi i programi studentske mobilnosti, kao i mogućnost obavljanja prakse kroz saradnju Fakulteta sa brojnim predstavnicima biznis zajednice.

Drugog dana manifestacije direktor kompanije „Amplitudo“ g-din **Nenad Novović** održao je predavanje i edukovao brucoše o benefitima korišćenja ICT tehnologije i savremenim tehničkim, tehnološkim i poslovnim rešenjima. Tema predavanja bila je „*Društvene mreže za rast biznisa*“ tokom kojeg je objašnjenja sve značajnija uloga digitalnog marketinga u savremenom poslovnom svijetu.

Manifestacija *Dani brucoša* zatvorena je predavanjem „*Karijera nekad i sad*“ psihologa i savjetnice za karijeru **Milene Nikolić**. Muzičku dobrodošlicu brucošima priredio je **Klub poštovalaca Rock N Roll-a**.

The Right Start

Početak ljetnjeg semestra na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore obilježen je trećom po redu manifestacijom *The Right Start*.

Manifestaciju je otvorio predsjednik Privredne komore Crne Gore, g-din **Vlastimir Golubović**, predavanjem na temu „*Poslovanje u Crnoj Gori, izazovi i šanse*“. Tokom predavanja predsjednik Golubović studentima je opisao privredni ambijent u Crnoj

Gori počev od 90-ih godina koje su obilježile dezintegracija tržišta, sankcije, zatvaranje fabrika, do posebno plodonosnog perioda koji je počeo 2006. godine. On se posebno osvrnuo na evropsku trasu Crne Gore, smatrajući da brzina ulaska naše države u Evropsku uniju jeste važna kako bismo što prije bili u mogućnosti da koristimo sredstva koja Unija opredjeljuje za svoje manje razvijene članice. Za kraj predavanja uputio je studentima važnu poruku: „*U biznis se ne ulazi da se proba, nego da se uspije!*“.

Drugi dan manifestacije The Right Start obilježio je još jedan *Dekanski sat*, događaj koji je postao praksa na Ekonomskom fakultetu UCG, kao jedinstvena prilika da studenti postavljaju pitanja u vezi sa studiranjem na fakultetu a da odgovore dobiju „iz prve ruke”. Ova praksa je veoma važna jer samo otvorena komunikacija između studenata i onih koji upravljaju fakultetom može dovesti do rasta kvaliteta studiranja na Ekonomskom fakultetu. Sva pitanja sa Dekanskog sata prosljeđena su Komisiji za kvalitet.

Manifestacije je nastavljena predavanjem koje je studentima održala dr **Zorica Kalezić**, član Savjeta odbora Centralne banke Crne Gore. Brojnim prisutnim studentima govorila je o ulozi koju Međunarodni monetarni fond ima u monitoringu svjetskog rasta, razvoju finansijskih tržišta i prevenciji kriza, i pojasnila fenomen kako se za ovu instituciju u isto vrijeme mogu čuti podijeljena mišljenja, od onih da je u pitanju „dobronamjerni savjetnik”, do sasvim oprečnih koja MMF opisuju kao „vanjskog doktora”.

Poslednja dva dana manifestacije organizovane su projekcije dokumentarnih filmova sa ekonomskom ali i širom društvenom tematikom: „*Nejednakost za sve*”, u kojem bivši američki državni sekretar **Robert Rajh** skreće pažnju javnosti na rastući ekonomski jaz u zemlji, a u centru priče je jednostavno pitanje – šta je dobro društvo i kako se drastična razlika u zaradama pojedinaca odražava na ekonomsko zdravlje nacije. O filmu je sa studentima razgovarao dr **Jovan Đurašković**. Klub poštovalaca Rock N Rolla organizovao je druženje uz projekciju domaćeg filma – kandidata za Oskara, koji upečatljivo govori o dobru i zlu u čovjeku, sukobu generacija i iskonskoj potrebi za saznanjem ko si zapravo ti. Sa studentima je na temu filma razgovarao prof. dr **Veselin Pavićević**.

Aktivnosti studentskih organizacija

Studentske organizacije svojim mnogobrojnim aktivnostima svakodnevno obogaćuju vrijeme provedeno na Fakultetu. Tokom prethodne godine organizovane su brojne tribine, seminari, predavanja, humanitarne akcije, koncerti, sportska takmičenja, žurke, putovanja i ekskurzije.

- **Savez studenata i Vijeće studenata Ekonomskog fakulteta** godišnje realizuju više od 30 projekata i aktivnosti od kojih su najznačajnije: *Bank&business Konferencija*, *Nedjelja studenata*, *Ekonomijada*, *Međunarodni forum studenata ekonomskih fakulteta*, kao i najveća omladinska humanitarna akcija u Crnoj Gori *Njihov osmijeh* za djecu iz centra za nezbrinutu djecu u Bijeloj. Pored svih aktivnosti koje realizuju, organizacije se bave i obezbjeđuju i stručne prakse za studente. Na posljednoj

Bank&business Konferenciji obezbijedeno je 12 praksi u crnogorskim bankama i preduzećima.

- **Sportsko-rekreativno društvo studenata ekonomije i menadžmenta „Ekomen“** uspješno je realizovalo niz aktivnosti. Osim onih po kojima su

prepoznati, poput selekcije i vođenje ekipa za studentska takmičenja, organizovanja *Lige smjerova* i turnira u raznim sportovima, u prethodnoj godini su organizovali i škole jahanja, golfa i plesa. Odlazak studenata na rafting i planinarenje, ili pak zajednička posjeta pozorištu. Već tradicionalno najbolje sportske tribine na kojima su gostovali vrhunski sportisti organizovane su upravo zahvaljujući Ekomenu.

- **Debatni klub Ekonomskog fakulteta** je pored učestvovanja njihovih članova na debatnim takmičenjima, u prethodnoj godini organizovao *Speak&Sell* – dvonedeljnu radionicu koja studentima koji se angažuju u nudi mogućnost da nauče vještine pregovaranja, prodaje, pisanja i finansiranja biznis planova. Osim toga, zajedno sa NLP Network Podgorica organizovali su interaktivne dvodnevne sesije iz kojih su naučili osnove neuro-lingvističkog programiranja i upoznali se sa modelom za osnaživanje ličnog rasta i razvoja.

- **Volonteri Ekonomskog fakulteta** organizovali su *Compass* školu za studente sa akcentom na pripremu za tržište rada i druge HR aktivnosti u okviru biznis zajednice. U okviru projekta organizovan je mentorski rad, studijske posjete i prakse za studente Fakulteta. Praksa se odnosila na oblasti Marketinga i PR-a, komunikacije i logističke podrške.
- **Klub poštovalaca Rock'n'Roll-a** organizovao je za studente niz koncerata studentskih rok grupa, gitarske i filmske večeri, i predavanje na temu bolesti zavisnosti koje je studentima opisala **Marija Zogović**.

Nagrade za najbolje

Ove godine promovisaćemo njihov uspjeh! To su studenti Akademskih studija koji su ostvarili prosječnu ocjena preko 9,50 u prethodnoj studijskoj godini, kao i studenti koji su na Primijenjenim studijama ostvarili prosječnu ocjenu preko 9,00.

Sa ponosom vam ih predstavljamo:

Akademске studije – Ekonomija

Za ostvaren uspjeh na prvoj godini studija nagrađuju se:

- 1. Gazivoda Ivana** 116/17 9,65
- 2. Popović Nemanja** 42/17 9,53

Za ostvaren uspjeh nakon prve dvije godine studija nagrađuju se:

- 1. Bošković Uroš** 43/16 9,84
- 2. Perović Milena** 31/16 9,75
- 3. Jovović Jelena** 55/16 9,68
- 4. Perović Tamara** 21/16 9,63
- 5. Maraš Slađana** 81/16 9,63
- 6. Dabetić Nikolina** 116/16 9,58
- 7. Matović Jelena** 84/16 9,57

Za ostvaren uspjeh nakon tri godine studija nagrađuju se:

- 1. Raičević Milan** 63/15 9,96
- 2. Jovanović Aleksandra** 29/15 9,58

Za ostvaren ukupan uspjeh poslije završenih studija, nagrađuju se:

- 1. Vlahović Anđela** 33/14 10,00
- 2. Tošković Ivana** 39/14 10,00

- 3. Radanović Nikola** 57/14 9,96
- 4. Vujičić Nikola** 19/14 9,86
- 5. Veljković Jelena** 15/14 9,73
- 6. Janketić Tamara** 3/14 9,70
- 7. Musić Milica** 72/14 9,67

Studije menadžmenta – Podgorica

Za ostvaren uspjeh nakon završene prve godine studija nagrađuje se:

- 1. Bučan Amar** 34/17 9,20

Za ostvaren uspjeh nakon završene dvije godine studija nagrađuje se:

- 1. Perišić Mirjana** 75/16 9,18

Za ostvaren ukupan uspjeh nakon završenih studija, nagrađuju se:

- 1. Šljukić Danilo** 1/15 9,84
- 2. Bijelić Aleksandar** 20/15 9,45
- 3. Gojković Nikola** 98/15 9,45
- 4. Đurović Uroš** 14/15 9,09

Studije menadžmenta – Bijelo Polje

Za ostvaren ukupan uspjeh nakon završenih studija, nagrađuje se:

- 1. Babajić Erna** 6/15 9,48

Učešće na konferencijama, objavljene knjige, monografije i naučni radovi

1. Monografija ili dio monografije, knjiga studijskog karaktera:

- Četković, J., Janković, S. (2018) The Role of Innovation Policy in Building National Competitiveness: The Experience of Slovenia and Montenegro. U Bučar, M. and Vojinović-Jačimović, D. (ed). Non-technological organizational and marketing innovation in the tourism sector in Montenegro, pp. 209-229. ISBN 978-961-235-849-5. Tiskarna Cicero, Ljubljana.
- Djurovic G., Muhadinovic M., Djurovic V., Bojaj M. (2018) Agenda 2030: measuring progress in the Montenegro's national strategy for sustainable development, chapter 5 in Book „Statistics, Growing data Sets and Growing Demand for Statistics”, edited by Turkment Goksel, InTechOpen, UK, (November) 2018, <http://dx.doi.org/10.5772/intechopen.75001> ISBN: 978-953-51-6185-1.
- Jačimović, D., (2018) The role of Innovation policy in building national competitiveness – experience of Slovenia and Montenegro – editors Maja Bučar i Danijela Vojinovic Jacimovic, chapter: Innovations in the agricultural sector focused at improving rural tourism (Inovacije u sektoru poljoprivrede u cilju unapređenja ruralnog turizma), Fakultet društvenih nauka, Ljubljana.
- Kaščelan Lj., Kaščelan V., Novović Burić M. (2018), A Decision Tree Analysis of Real Estate Insurance Customers in the Montenegrin Market, Quantitative models in Economics, Faculty of Economics of the University of Belgrade
- Lakić, S. (2018) The Role of Innovation Policy in Building National Competitiveness: The Experience of Slovenia and Montenegro. U Bučar, M. and Vojinović-Jačimović, D. (ed). Non-technological financial innovations and financial incentives in the tourism sector, pp. 189-208. ISBN 978-961-235-849-5. Tiskarna Cicero, Ljubljana.
- Lalević-Filipović, A., Lukić, B., Đurović, A., Klikovac, M. (2018) Računovodstvo I, Udžbenik za srednju stručnu školu Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Lalević-Filipović, A., Lukić, B., Đurović, A., Klikovac, M., (2018) Računovodstvo II, Udžbenik za srednju stručnu školu, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
- Kaščelan, Lj., Kaščelan, V., Novović Burić, M. (2018), A Decision Tree Analysis of Real Estate Insurance Customers in the Montenegrin Market, Quantitative models in Economics, Faculty of Economics of the University of Belgrade.
- Malinić, D. Slobodan, Lalević Filipović, M. A. (2018) Osnove računovodstva, IV izdanje, Univerzitet Crne Gore, str. 1-564, Podgorica.
- Melović, B., Pavičić, J., Gnjidić, V., Drašković, N. (2019), Strategijski marketing, Ekonomski fakultet Podgorica i Ekonomski

- fakultet Zagreb, ISBN 978-86-80133-73-7.
- Melović, B., (2019), Educational Management and Leadership in Montenegro, in book: Educational Leadership in Policy: Challenges and Implementation Within Europe, pp.245-264, Palgrave Macmillan, Cham, ISBN 978-3-319-99676-9.
 - Novović Burić M., Lipovina Božović M., Kaščelan V., Kaščelan Lj. (2019) Application Of Computer Methods In Evaluation Of Citizens' Confidence In Montenegrin Insurance Companies, Insurance at the Threshold of the Fourth Industrial Revolution, Faculty of Economics of the University of Belgrade.
 - Radević, I. (2018): Retorika u funkciji liderstva, Fakultet za državne i evropske studije, Podgorica, ISBN 978-9940-537-14-2.
 - Živković, A, Lakić, S. i Ristić, K. (2019) Monetarni menadžment. Lakić, S.: Instrumenti monetarnog menadžmenta, pp. 193-412; Lakić, S.: Monetarni menadžment u kriznom kontekstu, pp. 413-542. ISBN: 978-86-403-1571-5. Centar za izdavačku djelatnost – Ekonomski fakultet u Beogradu.
- 2. Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka (Science Citation Index, Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index):**
- Cerović Smolović, J., Janketić, S., Jaćimović, D., Bučar, M., Stare, M. (2018) Montenegro's Road to Sustainable Tourism Growth and Innovation, Sustainability, Volume 10, Issue 12. (Clarivate Analytics/Thomson Reuters).
 - Galli A., Djurovic G., Hanscom L. and Knezevic J. (2018) Think Globally, Act Locally: implementing the Sustainable Development Goals in Montenegro, Environmental Science and Policy, Volume 84, 2018, Pages 159–169.
 - Jaćimović, D., Dragutinović-Mitrović, R., Bijelić, P., Tiaping, K., Rajković, M. (2018) The Role of the Chinese Investments in the Bilateral Exports of the new EU member states and Western Balkan. Economic research. DOI: 10.1080/1331677X.2018.1456357
 - Lalević Filipović, A., Brkan Vejzović, A., Novović Burić, M., Vujošević, S., (2018) A VAR analysis of the effect of macroeconomic variables on non-performing loans in Western Balkan Countries, Transformations in Business & Economics (TIBE), Vo. 17, No. 2A (44A), ISSN 1648 – 4460, str.511-523
 - Lipovina-Božović, M. & Ivanović, M. (2018). „Capital flows in Montenegro: SVAR model.“ Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Rijeci, vol. 36, br. 2, str. 647-675. <https://doi.org/10.18045/zbfri.2018.2.647>
 - Rondović, B., Djuričković, T., & Kaščelan, L. (2019). Drivers of E-Business Diffusion in Tourism: A Decision Tree Approach. Journal of Theoretical and Applied Electronic Commerce Research, Vol. 14, 30-50.
- 3. Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju:**

- Lalević Filipović, A., Martić, V., Demirović, S., (2018) Digitalization of financial reporting in local governments of three Montenegrin regions – current situation and perspectives, *Management – Journal of Contemporary Management Issues*, University of Split, Faculty of Economics, Vol. 3, ISSN 1331-0194, str.59-79,
 - Muhadinović M., Đurišić V., Vukčević M., (2018) SEE-6 Economic Outlook – Montenegro, Vol. 4, 20-25, SEEA, Institute of Economic Sciences Belgrade, /e-ISSN 1849-8884/ ISSN1849-8817.
 - Melović, B., Đurišić, V. & Rogić, S. (2018). Business analysis of the financial support for organic production in Montenegro – technological and organizational aspects. *MATEC Web of Conferences* 170.
 - Rogić, S., Radonjić, M. & Đurišić, V. (2018). Sport Financing Through the Gambling Revenues in Montenegro. *Sport Mont*, Vol. 16, No. 2.
 - Subotić, V. and Popović, S. (2018) Ecological Certification in Tourism Sector in Montenegro – Advantages and Challenges, *Proceedings of the Faculty of Economics in East Sarajevo*, Vol. 16, pp. 37-46, ISSN: 1840-3557, e-ISSN: 1986-6690
- 4. Radovi objavljeni na kongresima, simpozijumima, seminarima:**
- Backović Vulić, T., Karadžić, V., Gričar, S., Bojnec, S. (2018) Empirical Analysis of Random Walk Theory: Evidence from Montenegro. 5th International Conference on „Economic and Social Impacts of Globalization and Future of European Union“ *Proceedings Book*, September 5-7, 2018, Podgorica. 250-257. ISBN: 978-605-2077-06-1 (e-book).
 - Čirović D., Vukčević M., Melović B., Mitrović V. S., (2019) Organska proizvodnja u Crnoj Gori – analiza stanja i mogućnosti u funkciji brendiranja proizvoda ,VIII naučna konferencija sa međunarodnim učešćem: Jahorina poslovni forum, Tržište, etika i ekonomska politika u svjetlu modernizacije ekonomije i društva 27-29 Mart 2019, ISBN 978-99976-771-0-5, Jahorina, BIH.
 - Đurović G., (2018) „Ljudski i društveni kapital u Nacionalnoj strategiji održivog razvoja Crne Gore do 2030. godine“, U: Zborniku sa naučnog skupa „Stanovništvo Crne Gore – struktura i projekcije“, (red. Veselin Vukotić), Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Knjiga 145, Odjeljenje društvenih nauka knj. 49; ISBN 978-86-7215-432-0, CANU, Podgorica.
 - Gričar, S., Bojnec, S., Backović Vulić, T., Karadžić, V. (2018) Economic impacts of scholars to national economy: the case of Slovenia. 5th International Conference on „Economic and Social Impacts of Globalization and Future of European Union“ *Proceedings Book*, September 5-7, 2018, Podgorica. 7-14. ISBN: 978-605-2077-06-1 (e-book).
 - Karadžić, V., Reyhani, M. (2018) Building Innovation Capacity in Montenegrin Youth. 11th Annual Conference of the EuroMed Academy of Business ”Research Advancement in National and Global Business Theory and Practice”, Conference

- Readings Book Proceedings, September 12-14, 2018, Valletta. 1598-1600. ISBN: 978-9963-711-67-3. ISSN: 2547-8516.
- Popović, S., Kiković, A., and Zeković, R. (2018) Low-Carbon Challenge of High-Growing Tourism in Montenegro, Proceedings of 5th SCF International Conference on „Economics and Social Impacts of Globalization and Future European Union”, september 5-7, Podgorica, Montenegro, pp.146-157, ISBN: 978-605-2077-06-1 (e-book).
 - Kaščelan, Lj., Lazović, V., Đuričković, T., & Rondović, B. (2018,). Analysis of the Diffusion of E-services in Public Sector Using the Decision Tree Method. In 2018 ENTRENOVA Conference Proceedings.
 - Lakovic, T., Rondovic, B., Backovic-Vulic, T., & Ivanovic, I. (2018). The Determinants of XBRL Adoption: An Empirical Study in an Emerging Economy. In European, Mediterranean, and Middle Eastern Conference on Information Systems (pp. 532-546). Springer
 - Melović, B., Milović, N., Šerić, N., Djokaj, A. (2019), Brendiranje gradova u svjetlu evropskih integracija – empirijsko istraživanje u Crnoj Gori, VIII Scientific Conference With International Participation – Jahorina Business Forum 2019, ISSN 2303-8969, Jahorina, BiH.
 - Novović Burić M., Kaščelan V., Kaščelan Lj. (2018), Limiting Factors Of Real Estate Insurance Development In Montenegro – Decision Tree Analysis., Zbornik radova, Symopis 2018, Ekonomski fakultet u Beogradu, p. 125-134.
 - Rogić, S., Đurašković, J. & Vuković, S. (2018). Analysis of the Montenegrin Model of Sport Financing. 3rd International Conference: Sport Economics and Sport Management in Vienna, Austria, May 2018.
 - Rogić, S., Jaćimović, D. & Rajković, M. (2018). The Importance of non-technological Innovations on Montenegrin Sport Tourism Offer. 5h International Scientific Conference on Trends in Development of Tourism and Hospitality in Kotor, Montenegro.
 - Rogić, S. & Vuković, S. (2019). Importance of loyalty to a sport event for the level of sponsorship awareness. 16th International scientific conference of the Montenegrin Sport Academy: Sport, Physical Activity and Health: Contemporary Perspectives in Dubrovnik, Croatia.
 - Vujošević S., Novović – Burić M., Žarić S. (2018) Uticaj kamatne stope, inflacije i visine zarada na profitabilnost banaka u Crnoj Gori”, Zbornik radova: Računovodstvena i revizorska profesija budućnosti: Povjerenje – Integritet – Transparentnost, str. 447-462.
 - Vukčević M., Ćirović D., Muhadinović M., (2018) Primjena WAI metodologije za analizu zastupljenosti elektronskog marketinga u hotelima na crnogorskom tržištu, Međunarodna konferencija „Savremeni menadžerski izazovi i organizacijske nauke“, BAS Institut za menadžment Bitolj, Makedonija.

Izdavač:

**Ekonomski fakultet
Univerziteta Crne Gore**

Za izdavača:

Prof. dr **Nikola Milović**, dekan

Uređivački odbor:

Prof. dr **Nikola Milović**
Prof. dr **Mijat Jocović**
Prof. dr **Boban Melović**
Prof. dr **Saša Popović**
Docent dr **Zdenka Dragašević**
mr **Magdalena Đurašković**
Nemanja Đurišić

Fotografija:

Igor Šljivančanin
Arhiva Ekonomskog fakulteta

Štampa:

DPC Podgorica

Tiraž:

400 primjeraka

Podgorica
maj 2019.

31.05.1960. 1961. 1962. 1963.
1964. 1965. 1966. 1967. 1968.
1969. 1970. 1971. 1972. 1973.
1974. 1975. 1976. 1977. 1978.
1979. 1980. 1981. 1982. 1983.
1984. 1985. 1986. 1987. 1988.
1989. 1990. 1991. 1992. 1993.
1994. 1995. 1996. 1997. 1998.
1999. 2000. 2001. 2002. 2003.
2004. 2005. **2006.** 2007. 2008.
2009. 2010. 2011. 2012. 2013.
2014. 2015. 2016. 2017. **18/19.**

osnovan
1960

Univerzitet Crne Gore • Ekonomski fakultet Podgorica
Jovana Tomaševića 37 • 81000 Podgorica • Crna Gora
telefon: +382 (0)20 241 138 • telefaks: 020 244 588
e-mail: ekonomija@ac.me • web: www.ucg.ac.me/ef

